

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. rugpjūčio 4 d. Nr. 21RE2-349 (AG2-298/17-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Evaldo Ambrozaičio ir Vilijos Astrauskienės,

2026 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovui Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos dėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Klaipėdos departamento 2026 m. liepos 10 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. skundas atsakovui Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir NVSC), kuriuo prašoma:

1. panaikinti NVSC Klaipėdos departamento sprendimą „Dėl skundo, susijusio su triukšmu, nagrinėjimo rezultatų pateikimo“ (pastaba, NVSC Klaipėdos departamento 2026 m. liepos 10 d. raštas Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skundo, susijusio su triukšmu, nagrinėjimo rezultatų pateikimo“, toliau – ir Raštas).

2. Įpareigoti NVSC pakartotinai išnagrinėti pareiškėjo skundą.

3. Įpareigoti pakartotinį triukšmo tyrimą atlikti kitiems NVSC pareigūnams ir kitam Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos (toliau – ir NVSPL) specialistui, kurie nedalyvavo 2026 m. liepos 2 d. atliktoje operatyviojoje kontrolėje, siekiant užtikrinti objektyvų, nešališką ir skaidrų administracinį procesą.

Taip pat pareiškėjas reiškia procesinius prašymus įpareigoti NVSC prie administracinės bylos pridėti ir pareiškėjui pateikti: NVSPL matavimo protokolą; pirminius triukšmo matavimo duomenis; naudotos matavimo įrangos modelį, serijos numerį ir galiojančius kalibravimo bei metrologinės patikros dokumentus; visus dokumentus, kuriais remiantis padaryta išvada, kad toniniai garsai nebuvo identifikuoti; kitą administracinės bylos medžiagą, kuria buvo grindžiamas skundžiamas Raštas.

Pareiškėjas nesutinka su Raštu, kuriuo konstatuota, kad ant (duomenys neskelbtini) pastato (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Įstaiga), esančių šildymo-vėdinimo sistemos įrenginių keliamas triukšmas neviršija HN 33:2026 (pastaba, Lietuvos higienos norma HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604, toliau – ir Higienos norma HN 33:2026) nustatytų ribinių dydžių ir, kad toniniai garsai nebuvo identifikuoti. Mano, kad

Raštas neteisėtas, nepakankamai motyvuotas ir priimtas pažeidžiant gero viešojo administravimo principus.

Pareiškėjas nurodo, kad prie jo gyvenamosios vietos nuolat veikia ant Įstaigos stogo įrengti šildymo-vėdinimo sistemos įrenginiai, kurių keliamas triukšmas yra pastovus, aiškiai girdimas ir pasižymi ryškiu toniniu komponentu, kurio dažnis yra apie 300 Hz. Dėl šio triukšmo pareiškėjas kreipėsi į NVSC. 2026 m. liepos 2 d. buvo atlikti triukšmo matavimai. Matavimų metu dalyvavo trys asmenys – NVSC Klaipėdos departamento darbuotojai ir NVSPL specialistas. Pareiškėjo prašymu nebuvo pateikti naudotos matavimo įrangos kalibravimo ar metrologinės patikros dokumentai. Vėliau pareiškėjas gavo trumpą NVSC raštą, kuriame nurodyta vienintelė reikšmė – 52 dBA ir teiginys, kad toniniai garsai nebuvo identifikuoti. Kitų duomenų nepateikta.

Pareiškėjo teigimu, Raštas neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) reikalavimų. Raštas nėra tinkamai motyvuotas, jame nenurodyta kokių garso lygio matuokliu buvo atlikti matavimai; prietaiso gamintojas, modelis ir serijos numeris; paskutinės metrologinės patikros ir kalibravimo duomenys; matavimo metodikos taikymas konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis; matavimo taškai; matavimo trukmė; meteorologinės sąlygos; matavimo neapibrėžtis; foninio triukšmo įvertinimas; pirminiai matavimo rezultatai. Nepateikus šių duomenų neįmanoma patikrinti, ar matavimai buvo atlikti laikantis teisės aktų ir taikytinų standartų. Rašte teigiama, kad „Toniniai garsai nebuvo identifikuoti.“. Tačiau nepaaiškinta kokių būdu tai buvo nustatyta; kokia metodika buvo taikyta; ar buvo atlikta spektro analizė; ar buvo atlikta 1/3 oktavos analizė; kokiais objektyviais duomenimis grindžiama ši išvada. Toks vieno sakinio teiginys negali būti laikomas pakankamu motyvavimu. Pareiškėjas teigia, kad nuosekliai nurodė, kad girdimas pastovus maždaug 300 Hz toninis garsas, tačiau Rašte nėra jokios analizės. Kartu su Raštu nebuvo pateikta: NVSPL matavimo ataskaita; matavimo protokolas; pirminiai matavimo duomenys; spektro analizė; toninio garso vertinimo rezultatai; naudotos matavimo įrangos kalibravimo dokumentai. Todėl pareiškėjui faktiškai buvo atimta galimybė patikrinti, ar Rašte išdėstytas sprendimas pagrįstas objektyviais įrodymais.

Iš NVSC atsakymo matyti, kad matavimai buvo atlikti vieną kartą, dienos metu. Paaiškina, kad šildymo-vėdinimo įrenginių darbo režimas priklauso nuo jų apkrovos, aplinkos temperatūros ir kitų techninių parametrų. Todėl vienkartinis matavimas savaime neleidžia daryti kategoriškos išvados apie nuolat veikiančių įrenginių keliamą triukšmą. Rašte ši aplinkybė visiškai neaparta.

Pareiškėjo teigimu, viešojo administravimo subjektas privalo veikti objektyviai, išsamiai ir motyvuotai. Šiuo atveju Raštu pareiškėjui buvo pateikta tik galutinė išvada, tačiau nepateikta jokių pagrindžiančių techninių ar faktinių duomenų. Toks sprendimas (Raštas) neatitinka gero administravimo principų, nes neleidžia nei pareiškėjui, nei ginčą nagrinėjančiai institucijai patikrinti jo pagrįstumo.

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos atsiliepiu su skunde išdėstytais reikalavimais nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovas atsiliepime paaiškina, kad NVSC Klaipėdos departamento specialistai 2026 m. liepos 2 d. atliko operatyviąją kontrolę, kurios metu pareiškėjo gyvenamojo namo teritorijoje, ties fasadu, NVSPL specialistas dienos metu (nuo 15.00 val.) atliko triukšmo matavimus. Atvykęs pareiškėjas pareikalavo pateikti triukšmo matavimo įrangos patikros sertifikatą. NVSPL specialistas su savimi minėto dokumento neturėjo, tačiau 2026 m. liepos 3 d. prašomas dokumentas buvo išsiųstas el. p. (duomenys neskelbtini). Triukšmo matavimai buvo atlikti vadovaujantis Lietuvos standartu LST ISO 1996-1 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir vertinimas. 1 dalis. Pagrindiniai dydžiai ir vertinimo procedūros“ (toliau – Standarto 1 dalis) ir Lietuvos standartu LST ISO 1996-2 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir vertinimas. 2 dalis. Garso slėgio lygių nustatymas“. Aplinkos triukšmo tyrimo sąlygų aprašymas, tyrimui naudotos priemonės (prietaiso pavadinimas, modelio numeris, patikros sertifikato / kalibravimo liudijimo Nr., data) bei standartai, kuriais vadovaujantis atliktas tyrimas, nurodyti NVSPL 2025 m. liepos 7 d. Aplinkos triukšmo tyrimo protokole

Nr. (duomenys neskelbtini). Gauti triukšmo matavimų rezultatai buvo įvertinti pagal Higienos normos HN 33:2026 reikalavimus ir nustatyta, kad Įstaigai priklausantys šildymo-vėdinimo sistemos įrenginiai, sumontuoti ant pastato stogo adresu (duomenys neskelbtini), veikia nepažeidžiant Higienos normos HN 33:2026 10 punkto (2 lentelė 1 eilutė) reikalavimų (NVSPL išmatuotas konkretus ekvivalentinis garso slėgio lygis siekė 52 dBA, didžiausias leidžiamas triukšmo ribinis dydis – 55 dBA). Operatyviosios kontrolės rezultatai, išvada ir teisės aktai, kuriais vadovaujantis priimtas Raštas, buvo pateikti pareiškėjui skundžiamame Rašte. Akcentuoja, kad pareiškėjas operatyviosios kontrolės metu, prieš pradedant atlikti triukšmo matavimus, žodžiu pareikalavo įvertinti ir toninį garsą. Atsakovas pažymi, kad toninis garsas yra tam tikra garso charakteristika, kurią įvertina NVSPL matavimo atlikimo metu (Standarto 1 dalyje yra nustatyta, kad toninis garsas yra garsas, pasižymintis vienadažne dedamąja arba siaurajuostėmis dedamosiomis, kurios išsiskiria iš visuminio garso). Toniškumas kontrolės metu nebuvo nustatytas (apie tai pažymėta NVSPL Aplinkos triukšmo tyrimo protokole (duomenys neskelbtini) 5 punktas), todėl apie tai, kad toninis garsas nenustatytas, pareiškėjas taip pat buvo informuotas Rašte. Atkreipė dėmesį, kad pareiškėjui 2026 m. liepos 2 d. triukšmo matavimų metu žodžiu buvo siūloma tęsti skundo nagrinėjimą ir triukšmo matavimus atlikti gyvenamosiose patalpose ir gyvenamojo namo teritorijoje vakaro metu, kadangi Higienos normoje HN 33:2026 yra reglamentuoti ekvivalentinio garso slėgio lygiai skirtingu paros laiku, tačiau pareiškėjas tokio pageidavimo neišreiškė.

NVSC nesutinka su pareiškėjo teiginiu, kad skundžiamas Raštas yra neteisėtas, nepakankamai motyvuotas ir priimtas pažeidžiant gero viešojo administravimo principus. Atsakovo manymu, Raštas atitinka VAI 10 straipsnyje administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus. Rašte nurodytos teisės aktų normos, kuriomis NVSC vadovavosi jį priimdamas. Rašte pateiktas teisinis ir faktinis jo priėmimo pagrindas, bei kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, jo priėmimo motyvai. Teigia, kad pareiškėjo 2026 m. birželio 9 d. skundas buvo išsamiai išnagrinėtas, objektyviai įvertintos skunde nurodytos aplinkybės ir pateiktas aiškus bei argumentuotas Raštas, jame nurodant visas skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis buvo remtasi vertinant skundo kontrolę. Todėl pareiškėjo reikalavimas panaikinti Raštą ir įpareigoti NVSC iš naujo išnagrinėti jo 2026 m. birželio 9 d. skundą yra nepagrįstas.

Pareiškėjui ir atsakovui apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai. Pareiškėjas prašė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka, atsakovas neprieštaravo dėl bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka, šalims nedalyvaujant.

Skundas tenkintinas iš dalies

Byloje kilo ginčas dėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Klaipėdos departamento 2026 m. liepos 10 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skundo, susijusio su triukšmu, nagrinėjimo rezultatų pateikimo“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2026 m. birželio 8 d. el. laišku adresuotu NVSC darbuotojams (NVSC gautas ir registruotas 2026 m. birželio 9 d. Nr. (duomenys neskelbtini)) pranešė apie daugiau kaip 4 metus keliamą triukšmą iš oro kondicionierių, kurie visą dieną iki pat nakties trukdo namo gyventojams (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Skundas). Nurodė, kad triukšmas sklinda iš Įstaigos. Pareiškėjas prašė organizuoti atvažiavimą ir išmatuoti triukšmą. Nurodė, kad bendrijos pirmininkė apie tai informuota, skundžiasi ir daugiau namo gyventojų. Taip pat nurodė, kad lauks skubaus atsakymo, bet ne vėliau kaip 2026 m. birželio 11 d.

NVSC 2026 m. birželio 10 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo apie matavimų atlikimą“ kreipėsi į pareiškėją, pateikdamas informaciją apie skundų nagrinėjimo tvarką ir prašydamas iki 2026 m. birželio 12 d. informuoti kada, nurodant datą ir laiką, laikotarpyje nuo 2026 m.

birželio 22 d. iki 2026 m. birželio 26 d., bus sudarytos sąlygos pareiškėjo gyvenamojoje aplinkoje atlikti triukšmo matavimus. Pažymėjo, kad skundas bus nagrinėjamas tik gavus prašomą informaciją.

Pareiškėjas 2026 m. birželio 17 d., el. paštu adresuotu NVSC darbuotojams (NVSC gautas ir registruotas 2026 m. birželio 17 d. Nr. (duomenys neskelbtini)), nurodė triukšmo matavimus atlikti 2026 m. liepos 2 d. apie 15 val. adresu (duomenys neskelbtini). Taip pat prašė raštu patvirtinti, ar nurodytu laiku matavimai bus atliekami. Neatvykus arba atsisakius atlikti matavimus, prašė pateikti motyvuotą rašytinį paaiškinimą, nurodant konkretų teisinį ir faktinį tokio sprendimo pagrindą.

NVSC Klaipėdos departamento direktorius 2026 m. liepos 1 d. pavedimu Nr. (duomenys neskelbtini) pavedė NVSC Klaipėdos departamento Visuomenės sveikatos saugos kontrolės skyriaus specialistams įvertinti pareiškėjo Skunde išdėstytas aplinkybes pagal Higienos normos HN 33:2026 reikalavimus.

NVSC Klaipėdos departamento specialistai 2026 m. liepos 2 d. atliko operatyviąją kontrolę, 2026 m. liepos 10 d. surašė patikrinimo aktą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Patikrinimo aktas). Patikrinimo akte nustatyta, kad patikrinimo metu įvertintos pareiškėjo Skunde nurodytos aplinkybės pagal Higienos normos HN 33:2026 10 punkto (2 lentelės 1 eilutės) reikalavimus. Siekiant išnagrinėti Skunde išdėstytas faktines aplinkybes ir įvertinti įrenginių keliamą triukšmą, NVSC Klaipėdos departamento užsakyму NVSPL specialistas 2026 m. liepos 2 d. dienos metu (nuo 15.00 val.) pareiškėjo gyvenamojoje aplinkoje adresu (duomenys neskelbtini), atliko triukšmo matavimus. Matavimai pradėti vykdyti gavus pareiškėjo sutikimą / pritarimą, kad būtų atlikti triukšmo matavimai, esant šiam triukšmo lygiui. Atliktų triukšmo matavimų rezultatai – Įstaigai priklausančių įrenginių skleidžiamas konkretus triukšmas neviršijo Higienos normos HN 33:2026 didžiausių leidžiamų ribinių dydžių (NVSPL išmatuotas ekvivalentinis garso slėgio lygis siekė 52 dBA, didžiausias leidžiamas triukšmo ribinis dydis – 55 dBA). Toniniai garsai nebuvo identifikuoti. Aplinkos triukšmo tyrimo sąlygų aprašymas, tyrimui naudotos priemonės bei standartai, kuriais vadovaujantis atliktas tyrimas, nurodyti NVSPL 2025 m. liepos 7 d. Aplinkos triukšmo tyrimo protokole Nr. (duomenys neskelbtini), kuris pridedamas prie Patikrinimo akto. Patikrinimo akte padaryta išvada, kad Įstaigai priklausančios šildymo-vėdinimo sistemos įrenginiai, sumontuoti ant pastato adresu (duomenys neskelbtini), stogo veikia nepažeidžiant Higienos normos HN 33:2026 10 punkto (2 lentelės 1 eilutės) reikalavimų (NVSPL išmatuotas konkretus ekvivalentinis garso slėgio lygis siekė 52 dBA, didžiausias leidžiamas triukšmo ribinis dydis – 55 dBA). Byloje nėra duomenų, kad Patikrinimo aktas būtų pateiktas pareiškėjui.

Atsakovas skundžiamu Raštu informavo, kad NVSC Klaipėdos departamento specialistai 2026 m. liepos 2 d. atliko operatyviąją valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę (toliau – ir operatyvioji kontrolė), kurios metu pareiškėjo gyvenamojoje aplinkoje NVSPL specialistas dienos metu (nuo 15 val.) atliko triukšmo matavimus. Triukšmo matavimai buvo atlikti vadovaujantis Lietuvos standartu LST ISO 1996-1 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir vertinimas. 1 dalis. Pagrindiniai dydžiai ir vertinimo procedūros“ ir Lietuvos standartu LST ISO 1996-2 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir vertinimas. 2 dalis. Garso slėgio lygių nustatymas“, Triukšmo matavimų rezultatai įvertinti pagal Higienos normos HN 33:2026 reikalavimus. Paaiškino, kad atliktų ant Įstaigos stogo sumontuotų šildymo-vėdinimo sistemos įrenginių keliamo triukšmo rezultatai – gyvenamojoje aplinkoje konkretus ekvivalentinis garso slėgio lygis neviršijo Higienos normos HN 33:2026 nustatyto didžiausio leidžiamo triukšmo ribinio dydžio (NVSPL išmatuotas ekvivalentinis garso slėgio lygis siekė 52 dBA, didžiausias leidžiamas triukšmo ribinis dydis – 55 dBA). Toniniai garsai nebuvo identifikuoti.

Pareiškėjas nesutinka su Raštu, mano, kad jis yra neteisėtas, nepakankamai motyvuotas ir priimtas pažeidžiant gero viešojo administravimo principus.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas, Valstybinės triukšmo kontrolės vykdymo taisyklės,

patvirtintos Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. VKE- 396, Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-946, Lietuvos higienos norma HN 33:2026 Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 (minėta, toliau – ir higienos norma HN 33:2026), ir kiti teisės aktai.

Triukšmo valdymo įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad jis nustato triukšmo prevencijos teisinius pagrindus, triukšmo valdymo subjektų teises, pareigas, triukšmo kontrolės ir stebėsenos (monitoringo) tvarką. Minėto įstatymo straipsnio 2 dalyje nurodytas jo tikslas – reglamentuoti veiklos, kurią vykdant skleidžiamas triukšmas, valdymą siekiant išvengti klausos sutrikimų ar netekimo, apsaugoti žmonių gyvybę ir sveikatą bei aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 15 straipsnyje nustatyta NVSC kompetencija. Minėto įstatymo straipsnio 2 punkte reglamentuojama, kad NVSC pagal asmenų prašymus, pranešimus, skundus vykdo visuomenės sveikatos saugos reglamentų (higienos normų), kurių kontrolė nėra pavesta kitiems viešojo administravimo subjektams, laikymosi kontrolę (valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę) pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytą kontroliuojamų sričių sąrašą.

Sričių, kuriose NVSC pagal asmenų prašymus, pranešimus, skundus vykdo valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. V-1179 „Dėl Sričių, kuriose Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos pagal asmenų prašymus, pranešimus, skundus vykdo valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę sąrašo patvirtinimo“ (toliau – ir Sąrašas). NVSC, vadovaudamasis Sąrašo 1.1 papunkčio nuostatomis, vykdo ūkinės komercinės veiklos stacionarių triukšmo šaltinių keliamo triukšmo kontrolę pagal Higienos normos HN 33:2026 reikalavimus. Higienos normoje HN 33:2026 ekvivalentinis garso slėgio lygis reglamentuojamas gyvenamosios paskirties patalpose ir ties gyvenamosios paskirties pastatų fasadais.

Operatyviosios kontrolės vykdymo tvarka nustatyta Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento patvirtinimo“ (toliau – ir Reglamentas). Reglamento 44 punkte nurodyta, kad, jeigu operatyviosios valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės metu yra reikalinga atlikti laboratorinius matavimus (tyrimus), jie privalo būti atliekami su pareiškėju iš anksto suderintu laiku. Reglamento 58 punkte nurodyta, kad matavimo (-ų) užsakymas akredituotai NVSPL turi būti pateikiamas likus ne mažiau kaip 3 darbo dienoms iki kontrolės vykdymo dienos.

Higienos norma HN 33:2026 nustato stacionarių triukšmo šaltinių ir transporto eismo skleidžiamo triukšmo ribinius dydžius, triukšmo matavimo ir vertinimo bendruosius reikalavimus (1 punktas). Pagal Higienos normos HN 33:2026 7 punktą, triukšmas gyvenamosios paskirties ir visuomeninėse patalpose vertinamas matavimo ir (ar) modeliavimo būdu, gautus rezultatus palyginant su atitinkamais Higienos normos 9 punkte pateikiamais didžiausiais leidžiamais triukšmo ribiniais dydžiais. Higienos normos HN 33:2026 2 lentelės 1 punkte nurodyta, kad ūkinės veiklos keliamas triukšmas ties gyvenamosios paskirties ir visuomeninių pastatų fasadais bei šių pastatų vaikų žaidimo ir sporto aikštelėse, ramaus poilsio vietose vyresnio amžiaus ir neįgaliems žmonėms ekvivalentinis garso slėgio lygis dienos metu yra 55 dBA, vakaro metu – 50 dBA, nakties metu – 45 dBA. Higienos normos HN 33:2026 11 punkte nurodoma, kad minėtos higienos normos 9 ir 10 punktuose nurodytų ekvivalentinio garso slėgio rodiklių matavimai atliekami ir triukšmo matavimo trukmė nustatoma vadovaujantis standartu LST ISO 1996-1, Lietuvos standartu LST ISO 1996-2 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir vertinimas. 2 dalis. Garso slėgio lygių nustatymas“ (toliau – standartas LST ISO 1996-2).

Atsakovas pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtinas viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAĮ nuostatomis. VAĮ nustato kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: prašymą ir skundą. Vadovaujantis VAĮ 2 straipsnio 10 dalimi, prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus, o skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (2 straipsnio 12 dalis). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis).

Taisyklių 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal Taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis). Pažymėtina, jog skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Pareiškėjas Komisijai pateiktame skunde teigia, kad prie jo gyvenamosios vietos nuolat veikia ant pastato stogo įrengti šildymo-vėdinimo sistemos įrenginiai, kurių keliamas triukšmas yra pastovus, aiškiai girdimas ir pasižymi ryškiu toniniu komponentu, kurio dažnis yra apie 300 Hz. Taip pat teigia, kad nuosekliai nurodė, kad girdimas pastovus maždaug 300 Hz toninis garsas, tačiau Rašte nėra jokios analizės, kodėl šis argumentas atmetamas. Atkreiptinas dėmesys, kad minėtas pareiškėjo argumentas jo Skunde nurodytas nebuvo. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas šios aplinkybės administracinės procedūros metu nekėlė, todėl institucija neturėjo pareigos dėl jos atskirai pasisakyti. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo argumentas, kad pareiškėjas nuosekliai nurodė, kad girdimas pastovus maždaug 300 Hz toninis garsas, tačiau Rašte nėra jokios analizės, atmestinas.

Pareiškėjas Skunde nurodė, kad triukšmas keliamas apie 4 metus, triukšmas keliamas iš oro kondicionierių, kurie visą dieną iki pat nakties trukdo namo gyventojams (duomenys neskelbtini). Atsižvelgiant į tai, Komisija laiko nepakankamu atsakovo Rašte išdėstytą argumentą, kad gyvenamojoje aplinkoje konkretus ekvivalentinis garso slėgio lygis neviršijo Higienos normos HN 33:2026 nustatyto didžiausio leidžiamo triukšmo ribinio dydžio (NVSPL išmatuotas ekvivalentinis garso slėgio lygis siekė 52 dBA, didžiausias leidžiamas triukšmo ribinis dydis – 55 dBA). Be to, iš pateikto Rašto duomenų nėra galimybės nustatyti, ar pareiškėjui buvo pateiktas Patikrinimo aktas, matavimo protokolai, NVSPL laboratorinė ataskaita ir pan., neišku kokiais argumentais Rašte grindžiama išvada, kad NVSPL išmatuotas ekvivalentinis garso slėgio lygis siekė 52 dBA. Rašte nurodoma, kad toniniai garsai nebuvo identifikuoti. Tačiau nėra paaiškinta kokiais kriterijais remiantis nustatyta, kad toninis garsas neegzistuoja.

Komisijos vertinimu, atsakovas nepakankamai ištyrė faktines aplinkybes, reikšmingas sprendimui (Raštui) priimti. Iš skundžiamo Rašto nėra aišku, ar buvo vertintas Įstaigos šildymo-vėdinimo įrenginių veikimo režimas matavimų metu, ar buvo ir kaip buvo nustatytas foninis (liekamas) triukšmas, kokiomis sąlygomis atlikti matavimai bei kokiais konkrečiais duomenimis pagrįsta išvada, kad triukšmo ribiniai dydžiai nebuvo viršyti. Sutinkama su pareiškėjo skunde nurodytais argumentais, kad Rašte pateikta tik galutinė išvada, tačiau neatskleistos faktinės aplinkybės ir įrodymai, kuriais ji grindžiama, todėl nėra galimybės patikrinti šio Rašto pagrįstumo.

Atsakovas atsiliepime nurodė papildomas aplinkybes bei pateikė dokumentus, susijusius su pareiškėjo Skundo nagrinėjimu, kuriais grindžia Rašto teisėtumą. Šiuo aspektu pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, jog ginčijamo individualaus administracinio sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo (taikytina ir Komisijai) proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo teisėtumui (pvz., 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2015 m. kovo 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015). Priešingai vertinant būtų pažeistos pareiškėjo teisės į gynybą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 2 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-2692/2011). Individualaus administracinio akto motyvų nenurodymas pačiame akte ir jų papildymas ginčą nagrinėjant teisme (taip pat i Komisijoje) iš principo nėra toleruotini, kadangi kliudo suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. kovo 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1465-629/2020).

Komisija pareiškėjo skunde išdėstytų argumentų, bylos nagrinėjimo metu nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu sprendžia, jog atsakovas nesilaikė aukščiau aptartų teisės normomis nustatytų pareigų ir neužtikrino pagrįsto, išsamaus, įstatymo viršenybės principą atitinkančio Rašto priėmimo, Raštas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktų reikalavimų, todėl yra tiek teisinis, tiek faktinis pagrindas skundžiamą Raštą panaikinti.

Tenkinus reikalavimą dėl Rašto panaikinimo, tenkintinas ir skundo išvestinis reikalavimas dėl įpareigojimo iš esmės išnagrinėti pareiškėjo Skundą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skundu pareiškėjas taip pat prašo įpareigoti pakartotinį triukšmo tyrimą atlikti kitiems NVSC pareigūnams ir kitam NVSPL specialistui, kurie nedalyvavo 2026 m. liepos 2 d. atliktoje operatyviojoje kontrolėje, siekiant užtikrinti objektyvų, nešališką ir skaidrų administracinį procesą.

Šių reikalavimų atžvilgiu pažymėtina, jog Komisija neatlieka viešojo administravimo funkcijų ir nevykdo atitinkamos srities politikos, o tik sprendžia ginčus dėl teisės viešojo administravimo srityje. Išaiškintina, jog Komisija neatlieka viešojo administravimo (teisės aktais reglamentuotos viešojo administravimo subjektų veiklos, skirtos teisės aktams įgyvendinti: administracinio reglamentavimo, administracinių sprendimų priėmimo, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūros, administracinių paslaugų teikimo, viešųjų paslaugų teikimo administravimo, VAI 2 straipsnio 18 dalis), kaip ir negali įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą ar atlikti konkretaus turinio veiksmų. Išdėstyti pagrindai, nurodyti pareiškėjo skundo išvestiniai reikalavimai atmestini kaip nepagrįsti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjo X. Y. skundą atsakovui Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Sveikatos apsaugos ministerijos dėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Klaipėdos departamento 2026 m. liepos 10 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti iš dalies.

Panaikinti Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Klaipėdos departamento 2026 m. liepos 10 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini).

Įpareigoti Nacionalinio visuomenės sveikatos centrą prie Sveikatos apsaugos ministerijos pakartotinai išnagrinėti pareiškėjo 2026 m. birželio 8 d. skundą.

Kitoje dalyje skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Marina Adomaitė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Vilija Astrauskienė